

Vi möter i dagens läsningar olika versioner av befrielse. Befrielse från sjukdom som begränsar livet, befrielse från en dödlig sjukdom – eller i varje fall en tidsfrist att få leva 15 år längre, samt hela skapelsens befrielse från lidande och död. Befrielse genom olika former av helande. Gud är i Jesus starkare än livets begränsningar.

För den som är uppväxt och formad av västvärldens samhälle och även fromhet kan det förvåna att det inte endast talas om individens frälsning eller räddning utan om hela skapelsens befrielse och fullkomning.

Vilket samtidigt är en påminnelse om hur totalt beroende vi människor är av den verklighet som vi är en del av. Det glömmes vi ofta bort.

Allt sedan upplysningen har vi gjort allt för att särskilja människan från naturen och skapelsen.

Det gäller i *naturvetenskapen* som placerade människan utanför naturen för att istället iakttä och observera. I den naiva tron att människan kunde ställa sig själv utanför det sammanhang som skulle beskrivas. En metod som varit oerhört framgångsrik, men samtidigt inte helt genomtänkt.

Modern vetenskapsteori tillsammans med en fördjupad naturvetenskaplig förståelse har visat att vi människor är en integrerad del av vad vi studerar, en del av skapelsen och att verkligheten är mycket mer komplex än den tidiga naturvetenskapen trodde.

Under samma tid, utvecklades och slog *liberalismen* igenom i det västerländska samhället, med målet att befria människan från allt som fjättrar henne.

Genom utbildning och växt skulle människan växa och bli allt mer självständig och oberoende av yttre krafter som höll henne tillbaka.

Liberalismens förespråkare utvecklade tillsammans med kyrkan och kyrkliga organisationer, som t.ex. *Pro fide et Christianismo*, skolan och folkskolereformen infördes 1842 för att alla barn skulle kunna få en utbildning.

Andra förändringar var den liberala demokratins genombrott.

Och en frukt av denna strävan efter oberoende har varit *individualismen* – dvs att varje människa är en individ, dvs odelbar, som vi genom vårt samhälle ska göra så oberoende som möjligt av omgivningen, av andra relationer, psykiskt och ekonomiskt och rättsligt.

Dessa tendenser har vidare stärkts av den tekniska utvecklingen och möjligheten att resa, kommunicera och bo över hela världen. Allt detta har skett under 200 års utveckling. Det har inte gått många generationer sedan det var närmast omöjligt att lämna den socken eller näringsverksamhet jag föddes in i.

Samtidigt har det kommit med ett pris. Att vi skulle vara oberoende av naturen, av andra relationer och med krav på oss att klara oss själva.

Men människan är inte så mycket en individ, som en person, som lever och blir till i relation till andra. Till Gud, till andra människor, till skapelsen och till sig själv. Detta formar samtidigt våra livsvillkor och förutsättningen för det liv vi lever.

På många sätt är det villkor som begränsar oss fysiskt, psykiskt, andligt och relationellt.

Fysiskt är jag begränsad även om utvecklat tekniska hjälpmedel inom transport, kraft och kommunikation

Psykiskt måste jag hantera rädslor, sår och andra begränsningar vilket samtidigt hjälper oss att inte skada oss själva eller bli gränslösa

Andligt står min egen synd och otillräcklighet i vägen

Relationer är inte sällan svåra att vårda och upprätthålla

Vi är med andra ord i grunden helt beroende av yttre eller inre faktorer som begränsar mig som människa och är grunden för våra livsvillkor

---

Vårt moderna samhälle syftar att ge oss medborgare frihet genom att befria oss *från* allt yttre som begränsar oss som människor.

Detta är viktigt men vi är samtidigt beroende av varandra och av tillvarons förutsättningar.

Den kristna tron vill även befria oss *till* frihet. Vilket paradoxalt nog innebär att acceptera det som gör oss ofria och överlåta oss till Guds ande och hjälp.

För att hålla ihop dessa två kan vi tänka på sinnesrobönen: *Herre hjälp att acceptera det jag inte kan förändra, mod att förändra det jag kan och förstånd att inse skillnaden.*

I acceptansen av det vi inte kan förändra, ligger samtidigt en stor befrielse, om denna acceptans inte är en passiv resignation, utan överlåtelse på den som är den stora befriaren och som skänker gemenskap med sig själv när vi öppnar oss i totalt beroende.

Vid ett tillfälle samtalade jag med en kriminell som hade dömts till ett långt fängelsestraff på Kumla. Han inledde sin tid på Kumla i isoleringscell och berättar att där i den totala fångenskapen, när han sjönk ned på golvet och bad i förtvivlan över sitt liv, över sin synd och vad han utsatt sig själv och andra människor med, så fylldes

han med en frid och en närvaro och en frihet som han aldrig tidigare hade upplevt i sitt liv. Detta förändrade honom i grunden.

Också vi kan fyllas av denna närvaro och frid och befrias till tjänst och glädje i kontrast till de yttre eller inre faktorer som idag håller oss fångna.

Så att vi befrias till tjänst i glädjen över livets gåva, över gemenskapen med Gud, att leva som människor i en vacker skapelse och i tacksamhet för alla de gåvor jag tar emot varje dag.

Sabbaten som är instiftad för människans skull är till för att skänka oss denna gemenskap. När vi kommer samman som idag. När vi ber, gläds över varandra och över kyrkan, när lyssnar till Guds ord och när vi tar emot Jesus Kristus själv i nattvardens mysterium.

Så syftar detta till att befria oss till ett liv i överlåten frihet i förhållande till hur våra liv ser ut.

Och i vetskapen om att ännu är inte sista ordet sagt, utan verkligheten som helhet ska en dag fullkomnas när Gud blir allt i allt och alla.